

N:o 25.

Ank. till Riksd. kansli den 18 februari 1902, kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af vissa till kronoparken Tönnersjöheden i Hallands län hörande inegoområden.

(I. A.)

Uti en till Riksdagen den 4 januari innevarande år aflåten proposition (n:o 17) har Kongl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att sjutton särskilda, uti en i statsrådsprotokollet intagen tablå närmare angifna och med n:is 1—17 betecknade samt å tre af extra jägmästaren G. V. Schotte öfver inegorna till en hvar af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp inom Tönnersjö socken och härad af Hallands län upprättade kartor med röda, streckade gränslinier utmärkta områden om tillhoppa 465 hektar 40,5 ar af de uti kronoparken Tönnersjöheden ingående hemmanen Jonstorp n:is 1, 2 och 3, Tönnersjö n:is 2, 3 och 4, Strömman n:o 2 samt Tostarp n:is 1, 2, 3, 4 och 5 finge, jemte till samfäldt bruk enligt berörda tablå afsedd mark om sammanlagdt 8 hektar 19,5 ar, från-skiljas nämnda kronopark samt, med å dessa områden befintliga, kronan tillhöriga åbyggnader, efter förutgången saluvärdering och i laga ordning verkställd afsöndring från vederbörande stamhemman, å offentlig auktion, hvarje område för sig utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare, hvad beträffade de under n:is 1—7, 9—11 och 13—17 uti tablån upptagna försäljningsområdena, den 25 mars 1904, och i fråga om återstående områden

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 4 Saml. 1 Afd. 19 Häft. (N:o 25.)

n:is 8 och 12, samma dag år 1905, samt under vilkor i öfrigt, att köpare, som sådant åstunda, skulle ega att, efter derom vid auktion gjord anmälan, inbetala köpeskillingen under loppet af sex år med en sjettedel årligen, så vida han för fullgörandet deraf vid auktionstillfället stälde antaglig säkerhet, och att det för hvarje område afgifna högsta anbudets antaglighet skulle underställas Kongl. Maj:ts pröfning,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komme att inflyta, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen uti förevarande ärende meddelat, hurusom, jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 6 juli 1892, hafva, för bildande af kronopark, för statsverkets räkning inköpts de Stjernarps fideikommiss underlydande, inom Tönnersjö och Breareds socknar samt Tönnersjö härad af Hallands län belägna hemmanen 2 mantal Tönnersjö n:is 2, 3 och 4, $1\frac{1}{6}$ mantal Strömma n:is 1 och 2, $1\frac{1}{8}$ mantal Jonstorp n:is 1, 2, 3 och 4, 1 mantal Åkarp n:o 1, $2\frac{1}{2}$ mantal Tostarp n:is 1, 2, 3, 4 och 5, $\frac{1}{4}$ mantal Hultabo n:o 1, $\frac{1}{2}$ mantal Skällås n:o 1 samt $\frac{1}{4}$ mantal Sjögård n:o 1.

Uti skrifvelse den 27 november nästlidna år hade domänstyrelsen anmält, att, som vid omförmälda inköp förvärfvats inegojord till ej obetydlig omfattning och det visat sig, att en del sådan jord kunde utan olägenhet för den af de inköpta hemmanen bildade kronoparken Tönnersjöheden densamma frånskiljas och afyttras, domänstyrelsen låtit genom skogsförvaltningen i sådant syfte verkställa utredning; och hade domänstyrelsen tillika öfverlemnadt ett af extra jägmästaren G. V. Schotte på styrelsens uppdrag upprättadt, af tre kartor och sex beskrifningar rörande inegorna till en hvar af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp åtföljdt förslag till försäljning af inegor från ifrågavarande kronopark, äfvensom öfver berörda förslag afgifna utlåtanden af vederbörande revirförvaltare och öfverjägmästaren i distriktet.

Af nämnda och öfriga i ärendet tillgängliga handlingar inhemtades, bland annat,

att ofvanomförmälda, från Stjernarps fideikommiss inköpta egokomplex, som innefattade en areal af 2,857 hektar 27 ar, deraf omkring 330 hektar 44 ar tomter och åker, 460 hektar 34 ar ängs- och betesmark, 1,898 hektar 29 ar utmark samt 168 hektar 20 ar impediment, vore belägen på ett afstånd af $1\frac{1}{2}$ till 2 mil från Halmstad mellan Vestkustbanan och Halmstad—Bolmens jernväg, i norr nästan angränsande Breareds hållplats vid sistnämnda bana och i söder på ett afstånd af omkring $\frac{1}{2}$ mil från Eldsberga station vid Vestkustbanan;

att vid egoområdets försäljning till kronan köparen tillförbundits att

respektera för viss tid gällande arrendekontrakt om upplåtelse af jord inom saluområdet;

att skogsförvaltningen till försäljning från kronoparken Tönnersjöheden nu föreslagit de i kronoparkens södra del belägna områden af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp, hvilka till ett antal af 17 finnas upptagna å en i statsrådsprotokollet intagen tablå, till hvilken utskottet tillåter sig hänvisa;

att dessa områden å ofvan omförmälda, af extra jägmästaren Schotte utarbetade kartor angifvits genom röda streckade gränslinier samt, enligt hvad skogsförvaltningen upplyst, jemväl å marken utmärkts medelst pålar och rösen;

att Tostarps, Tönnersjö och Jonstorps byar tillsammans med annat utom kronoparken beläget hemman undergått storskifte åren 1815 och 1816 samt Tönnersjö by för sig laga skifte år 1861;

att vid upprättandet af ofvan intagna försäljningsförslag medtagits

af *Jonstorps by*: den del, som vore belägen vester om häradsvägen och söder om gamla vallen mellan Jonstorps åker- och ängsskiften och den s. k. Hästhagen;

af *Tönnersjö by*: hemmanens åkerskiften, hvarjemte en skogbeväxt mosse, den s. k. Tönnersjö allmänning, uppdelats på några af de till försäljning föreslagna områdena; samt

af *Tostarps by*: dels hela inegoområdet, med undantag af torplägenheterna Stortorpet och Gatan samt några egofigurer i vestra delen af byn, hvilka ansetts lämpligen kunna brukas af arrendatorn af hemmanet Hultabo, dels ock, för erhållandet af rak gräns, en smal remsa af utmarken;

att samtliga ofvan angifna försäljningslotter, med undantag af de å kartan öfver Tostarps by med litt. D och F betecknade, vore försedda med åbyggnader; samt

att arrendatorerna å de hemmansdelar, hvilka berördes af det upprättade försäljningsförslaget, blifvit af domänstyrelsen uppsagda till afflyttning den 25 mars 1902, med undantag af brukarne af den försäljningslotterna n:is 8 och 12 tilldelade mark, hvilka jemlikt arrendekontrakt, som kronan vid hemmanens inköp förbundit sig att respektera, vore berättigade att behålla sina arrenden till den 25 mars 1905.

För egen del hade domänstyrelsen hemställt, att ofvan angifna, i 17 lotter fördelade områden af hemmanen Jonstorp n:is 1—3 om $1\frac{1}{6}$ mantal, Tönnersjö n:is 2—4 med Strömma n:o 2 om $2\frac{1}{12}$ mantal samt Tostarp n:is 1—5 om $2\frac{1}{2}$ mantal måtte med derå befintliga, kronan tillhöriga åbyggnader försäljas; och hade styrelsen dervid anmärkt, att, som hemmanen Jonstorp och Tostarp ej undergått laga skifte och i fråga om dessa hemman försäljningslotterna således ej kunde fränskiljas genom egostyckning, det syntes

styrelsen lämpligt, att samtliga till försäljning föreslagna lotter skildes från stamhemmanen genom jordafsöndring, samt att, med hänsyn dertill att saluvärdering och vederbörlig landmåteriförrättning borde verkställas före försäljningen, tiden för blifvande köparens tillträde af lotterna borde bestämmas till den 25 mars 1904, med undantag för lotterna n:is 8 och 12, för hvilka tillträdesdagen ej kunde bestämmas tidigare än den 25 mars 1905.

På grund af hvad i detta ärende förekommit, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 18 februari 1902.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
